

KOKAND INTER-DISTRICT ECONOMIC COURT

150700, Kokand, I.Bukhari street, 37

0.11

Tel: (+99873) 543-48-15, Fax: (+99873) 543-48-15

e-mail: i.quqon@sud.uz

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ НОМИДАН ХАЛ КИЛУВ КАР ОРИ

2021 йил 11 май

Дангара тумани

4-1502-2103/589-сонли иш

Қўқон туманлараро иктисодий суди судьяси Ф.Аманов Д.Мамажоновнинг раислигида, ёрдамчиси СУДЬЯ котиблигида, Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси вилоят худудий бошқармасининг даъвогар-"Бешариқ пахта заводи" манфаатини АЖнинг кўзлаб, тозалаш жавобгар-"МАМАТКУЛОВ НУРИЛЛО ФАЗИЛАТИ" фермер 713 473 СЎМ асосий 41 ундириш қарз тўғрисидаги даъво аризаси бўйича ишни, даъвогар вакили-Ш. Қодиров (ишончнома асосида)нинг иштирокида, Данғара туман Электр таъминоти корхонаси биносида очик сайёр суд мажлисида кўриб қуйидагиларни

АНИКЛАДИ:

Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Фарғона вилоят худудий бошқармаси даъвогар-"Бешариқ пахта тозалаш заводи" АЖнинг манфаатини кўзлаб, жавобгар-"МАМАТКУЛОВ НУРИЛЛО ФАЗИЛАТИ" фермер хўжалигидан 41 473 713 сўм асосий қарз ундиришни сўраб Қўқон туманлараро иқтисодий судига даъво аризаси билан мурожаат қилган.

Ўзбекистон Савдо-саноат Палатаси Фарғона вилоят худудий бошқармаси иқтисодий ишни иштирокисиз кўришни суддан сўраган.

Суд мажлисида даъвогар вакили судга даъво аризаси киритилганидан сўнг аникланишича жавобгар томонидан 21.01.2021 йилдаги 028-сонли тўлов топширикномаси билан 41 473 713 сўм тўлов амалга оширилганлигини ва карздорликни тўлик бартараф этганлигини билдириб, даъвони рад этишни сўради.

Жавобгар суд мажлиси жойи ва вақти тўғрисида белгиланган тартибда огоҳлантирилган бўлсада, улардан вакил суд мажлисига келмади. Шу сабабли суд, ишни

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 128, 170-моддаларига асосан тарафлар иштирокисиз кўришни лозим топади.

Суд, ишдаги ҳужжатларни ўрганиб чиқиб, қуйидагиларга кўра даъво талабини рад этишни лозим деб ҳисоблайди:

Узбекистон Республикаси Фукаролик кодексининг 234-моддасида (кейинги матнларда ФК деб юритилади) мажбурият-фукаролик хукукий муносабати бўлиб. асосан бир шахс (қарздор) бошқа шахс (кредитор) фойдасига муайян харакатни амалга оширишга, чунончи: мол-мулкни топшириш, ишни бажариш, хизматлар кўрсатиш, пул тўлаш ва хоказо ёки муайян харакатдан ўзини сақлашга мажбур бўлади, кредитор эса- қарздордан ўзининг мажбуриятларини бажаришни талаб қилиш хуқуқига эга бўлади.

Мажбуриятлар шартномадан, зиён етказиш натижасида ҳамда ушбу Кодексда кўрсатилган бошқа асослардан келиб чиқади.

Шунингдек, ФКнинг 236-моддасига асосан мажбуриятлар мажбурият шартларига ва қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ, бундай шартлар ва талаблар бўлмаганида эса- иш муомаласи одатларига ёки одатда қўйиладиган бошқа талабларга мувофиқ лозим даражада бажарилиши керак.

Иш хужжатларига қараганда, даъвогар-"Бешариқ пахта тозалаш заводи" АЖ (тайёрловчи) ва жавобгар-"МАМАТКУЛОВ НУРИЛЛО ФАЗИЛАТИ" фермер хўжалиги (хўжалик) ўртасида 13.04.2020 йилда 59-сонли "пахта хом ашёси ва уруғлик пахта харид қилиш бўйича контрактация шартномаси" тузилган.

Шартноманинг 2.2-банди а)-қисмига асосан "Хўжалик" мазкур шартноманинг 2.4-бандида белгиланган микдордаги уруғликни "Тайёрловчи" дан қабул қилиб олиш; б)-қисмига хом-ашёсини асосан пахта етиштириш ва бўйича қарорга асосан белгиланган жойлаштириш майдонига "Тайёрловчи" дан қабул қилиб олинган селекцион навли уруғлик чигитини тўлиқ экиш, шартноманинг 4.6бандига асосан "Хўжалик" уруғлик қийматини жамғармадан уруғлик учун ажратиладиган имтиёзли кредит маблағлари муддати ва микдорига мос холда 50 фоиздан кам бўлмаган тўлов амалга оширилиши, олдиндан хосили якуний хисоб-китобидан кисмини пахта беришга келишилган.

Даъвогар томонидан жавобгарга хисоб варақ-фактуралар билан жами 41 473 713 сўмлик уруғлик чигитлари етказиб берилган.

Бироқ, даъвогар томонидан судга даъво аризаси билан мурожаат қилингунига қадар жавобгар томонидан 21.01.2021 йилдаги 028-сонли тўлов топшириқномаси билан 41 473 713 сўм тўловни амалга ошириб қарздорликни тўлиқ бартараф этган.

Суд даъво талабини мухокама қилиб, даъво талаби ишдаги далиллар билан ўз исботини топмаганлиги ва асоссиз эканлиги боис, даъвони рад қилишни лозим деб хисоблайди.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг

68-моддасига асосан ишда иштирок этувчи хар бир шахс ўз талаблари ва эътирозларига асос қилиб келтираётган холатларни исботлаши керак.

Иқтисодий процессуал кодексининг 74-моддасига асосан суд далилларга ишнинг барча ҳолатларини жамлаб, уларни суд мажлисида қонунга амал қилган ҳолда ҳар томонлама, тўлиқ ва холис кўриб чиқишга асосланган ўз ички ишончи бўйича баҳо беради.

Иқтисодий процессуал кодексининг 118-моддасига асосан суд харажатлари ишда иштирок этувчи шахсларнинг қаноатлантирилган даъво талаблари миқдорига мутаносиб равишда уларнинг зиммасига юклатилади.

Қайд этилганларга кўра, Суд, даъво аризасини қаноатлантиришдан рад этишни, даъвогар-"Бешариқ пахта тозалаш заводи" АЖ ҳисобидан 829 474,26 сўм давлат божини республика бюджетига ундиришни лозим деб топади.

Бинобарин, суд Иқтисодий процессуал кодексининг 74, 118, 176-179-моддаларини қўллаб

КАРОР КИЛДИ:

- 1. Даъво аризасини қаноатлантириш рад этилсин.
- 2. Даъвогар-"Бешариқ пахта тозалаш заводи" АЖ ҳисобидан 829 474,26 сўм давлат божи республика бюджетига ундирилсин.

Хал қилув қарори қонуний кучга киргандан кейин ижро варақалари берилсин.

Ишда иштирок этувчи шахслар апелляция шикояти (протест) келтиришга ҳақли.

Раислик Ф.Аманов

этувчи

